

حکومته‌ی ههریمی کوردستان
وهزارته‌ی پلاندانان
دهسته‌ی ئاماری ههریم

رپۆرتی ئاماری ئۆتۆمبیله‌کانی کهرتی تایبته‌ی له‌ههریمی کوردستان بۆ ساڵی 2020

بهشی ئاماری گواستنه‌وه و په‌یوه‌ندییه‌کان

ئاب / 2022

حكومتى ھەريىمى كوردستان
وھزارەتى پلان دانان
دەستەى ئامارى ھەريىمى كوردستان

ئۆتۆمبېلەكانى كەرتى تايبەت لە ھەريىمى كوردستان بۆ سالى 2020

ئاب 2022

©ئاب 2022

مافی چاپکردن و بلاوکردنهوه پاریزراوه

بۆ وهگرتنی زانیاری له م راپۆرتته تکایه ئاماژه به ناو و نیشانی خوارهوه بکه:

دهستهی ئاماری ههریمی کوردستان 2022, بهشی ئاماری گواستنهوه و پهیوهندییهکان, بهشی ئاماری گواستنهوه و پهیوهندییهکان,

ئۆتۆمبیلهکانی کهرتی تایبته له ههریمی کوردستان بۆ سالی 2020, ههولیر- ههریمی کوردستان

بۆ زانیاری زیاتر پهیوهندی بکه به:

سایتی ئهلیکترۆنی: www.krso.gov.krd

ئیمهیل: Contact@krso.gov.krd

ته له فۆن: +964 (0)66 255 9170

ناوەرۆك

- Iخىشتەكان
- IIلىبىستى وئىنەكان
- IIIپىش ووتار
- 1.....پىشەكى
- 2.....ئامانچ
- 2.....چەمك و زاراوەكان
- 2.....كۆكردنى داتا
- 3.....كۆرتەى ئەنجامەكان

خىشتەكان

- خىشتەى 1: نىشاندەرە سەرەككەبەكانى ئۆتۈمۈبىلى كەرتى تايىبەت لە پارىزگاكانى ھەرېمى كوردستان بۇ سالى 2020 4
- خىشتەى 2: كۆى ژمارەى ئۆتۈمۈبىلەكانى كەرتى تايىبەت بە پىپى جۆر (بارەھەلگەر و نەفەرەھەلگەر) و پارىزگا لە ھەرېمى كوردستان بۇ سالى 2020 5
- خىشتەى 3: ژمارەى ئۆتۈمۈبىلەكانى كەرتى تايىبەت لەسەر ئاستى ھەرېمى كوردستان بە پىپى جۆر (بارەھەلگەر, نەفەر ھەلگەر, تايىبەت, كرئ) و جۆرى سوتەمەنى بەكارھاتوو بۇ سالى 2020 7
- خىشتەى 4: ژمارەى ئۆتۈمۈبىلى جۆرى پاس بە پىپى پارىزگا و ژمارەى كورسى لە ھەرېمى كوردستان بۇ سالى 2020 8
- خىشتەى 5: ژمارەى ئۆتۈمۈبىلى بارەھەلگەر بە پىپى تواناى ھەلگەرتنى بار لە سەر ئاستى پارىزگاكان لە ھەرېمى كوردستان بۇ سالى 2020 8
- خىشتەى 6: ژمارەى ئۆتۈمۈبىلەكان بە پىپى جۆرى بەكارھەينانپان لە سەر ئاستى پارىزگاكان لە ھەرېمى كوردستان 9
- خىشتەى 7: ژمارەى ئۆتۈمۈبىلەكانى كەرتى تايىبەت لە جۆرى نەفەرەھەلگەر لە سەر ئاستى ھەرېمى كوردستان بە پىپى سالى 11
- خىشتەى 8: ژمارەى ئۆتۈمۈبىلەكانى كەرتى تايىبەت جۆرى بارەھەلگەر لەسەر ئاستى ھەرېمى كوردستان بە پىپى سالى 12

ليستى ويىنهكان

- 1: كۆى ژمارەى ئۆتۈمبىلەكانى كەرتى تايىەت بەپيى پارىزگا لە ھەريىمى كوردستان بۆ سالى 2020 6
- 2: بەراوردى نيوان ئۆتۈمبىلى بارهه لىگر و نەفەرەه لىگر بەپيى پارىزگا لە ھەريىمى كوردستان بۆ سالى
2020 9
- 3 : بەراوردى نيوان ژمارەى ئۆتۈمبىلى نەفەرەه لىگرى كرى و تايىەت بەپيى پارىزگان لە ھەريىمى
كوردستان 10
- 4: بەراوردى نيوان ژمارەى ئۆتۈمبىلى نەفەرەه لىگر و بارهه لىگر لە سەر ئاستى ھەريىمى كوردستان بۆ
سالى 2020 10

پىش ووتار

ئۆتۈمۈبىل بەربلاوترىن ئامرازە بۇ گواستەنەۋەى مرۆف و كەلوپەل و ھاتوچۆكردن بە ھەموو جۆرەكان و قەبارەۋە . ئەم ئامرازە كارىگەرى بنەرەتى لە بەرەۋىپىشۋەچوونى بوارى ئابوورى و جولەى بازركانى ناوخۆىى و دەرەكى ھەيە و بەھۆى خىرايى و ئاسان بەكارھىپنانى, سال لە دوای سال زياتر پىشتى پىۋە دەبەستىرت و پىۋىستى مرۆف بەم ئامرازە زياتر دەبىت لە گواستەنەۋەى خەلك و كالا و شتومەك بۇ ناۋچە جوگرافىايەكانى جوراوجور و دوور لەيەك . بىگۆمان ئۆتۈمۈبىل سوودىكى زورى لە ژيانى مرۆفدا ھەيە, بەلام لە پال سوودەكانى زيائىش بە ژىنگەى مرۆف دەگەينىت لە رووى بەكارھىپنانى سووتەمەنىيە زىانبەخشەكان و دروستكردى قەلەبالغى لە ئەنجامى زۆربوونى ژمارەى ئۆتۈمۈبىلەكان. پىۋىستە ئىمە بزائىن چۆن و چ جۆرە ئۆتۈمۈبىلەك بەكار بىننن كە بە پىى پىداۋىستەكان بىت و ئەمەش بەپىى داتاي راست و دروست ناكىرت. پىشتەستەن بە داتا, واتا دلنىابوونە لە بە ئەنجامگەياندىنى پلان و پرۆژەكان كە لە لايەن لايەنى پەيوەندىدارەۋە دادەدرژىن و جىبەجى دەكرىن, بۆيە دەستەى ئامارى ھەرىم بە پىۋىستى زانى دواین داتا و زانىارى ئامارى بۇ ئۆتۈمۈبىلەكان بخىرتە بەردەستى بەكاربەران بۇ سوودەرگرتن.

پېشەكى

ئۆتۆمبىل بۆيتە بەشېك لە ژيانماندا و ژمارەيان رۆژبەرۆژ بە شېوہەيەكى بەرچاو بەرز دەبېتەوہ. ئۆتۆمبىلەكان جياوازن و بۇ كارى جياواز بەكار دېن و سوتەمەنى جياواز بەكار دېت بۇ بەكارخستنيان. كۆكردى زانيارى لەسەر ئەم بابەتانە زۆر گرنگە بۇ ئەوہى بتوانين پيداويستيهكانمان بە پىي پىويست دابين بكەين لە پرووى ژمارەى ئۆتۆمبىل، جۆرى ئۆتۆمبىل(نەفەرەلگر، بارهەلگر)، جۆرى سووتەمەنى بەكارهاتوو (بەنزين، گاز) و سالى دروستكرديان (مۆدىل). دەستەى ئامارى ھەرىم لە سالى 2014 وە بە ھەماھەنگى لە گەل وەزارەتى ناوخۆ و بەرپوہەرايەتيەكانى ھاتووچۆ لە پارىزگاگان سالانە ئەم داتايانە كۆ دەكاتەوہ و بە شېوازى خستە دەخرېتە بەردەستى بەكاربەرانەوہ. شايانى باسە كە ئەم داتايە تەنيا بۇ ئۆتۆمبىلەكانى كەرتى تايىتە و ئۆتۆمبىلى حكومى لەخۆ ناگرېتەوہ. ئەم راپۆرتەى كە ئىستا بەردەستە داتاي سالى 2020 ە كە لە سى پارىزگاى ھەرىمى كوردستان (ھەولپىر، دھۆك، سلىمانى) لە بەرپوہەرايەتيەكانى ھاتووچۆ تۆمار كراون.

ئامانچ

ئامانچى ئەم رېپورتە ديارىكردى تەنھا ئۆتۈمۈبىلەكانى كەرتى تايىمەتە كە لە سالى 2020 لە بەرپوۋەبەرايەتتەكانى ھاتووچۇ تۆمار كراون بۇ بەدەست ھىنانى ھەندى ئىشاندەر لەسەر ئاستى پارىزگاكان وەكو جۇرى ئۆتۈمۈبىل (نەفەرھەلگەر ، بارھەلگەر) و ژمارە ى ئۆتۈمۈبىلەكان ، جۇرى سوتەمەنى (بەنزىن، گاز) و سالى دروستكردىيان (مۆدىل).

چەمك و زاراۋەكان

- 1- ئۆتۈمۈبىل (سواررۇ) : ئامرازىكە لە كۆمەلە پارچەيەكى ميكانىكى پىكھاتووۋە كە بەشپوۋەيەكى رىك جوولە دەكەن و بە پەلى يەكەم بۇ پۇبىشتن لە سەر رىگا دىزايىن كراۋوۋە و قەبارەى بچوك وگەورەى ھەيە بۇ گواستەنەۋەى مرۇف و كەلوپەل.
- 2- سالىن : ئۆتۈمۈبىلەكە جىگى 4-5 سەرنشىنى ھەيە و سەندوقى جىايە لەگەل شوپىنى سەر نشىنان كە تايىمەتە يان كرى يە.
- 3- ستىشن: ئۆتۈمۈبىلەكە جىگى 4-5 سەرنشىنى ھەيە، سەندوقى ھاوبەشە لەگەل شوپىنى سەر نشىنان كە تايىمەتە يان كرىە.
- 4- پاس : ئۆتۈمۈبىلەكە تايىمەت بە گواستەنەۋەى سەرنشىن و جىگى دانىشتىنى 10 كەس و زىاترى ھەيە .
- 5- پىكاب : ئۆتۈمۈبىلەكى بازگانىە بەكاردىت بۇ گواستەنەۋەى كالا لەنپوان 1 ھەتا 2 تەن .
- 6- بارھەلگەر: ئەو ئۆتۈمۈبىلە گەورانىە كە بۇ گواستەنەۋەى كالاى زۇر بە كاردىت وەكو (لۇرى ،قەلاب،تانكەر) .
- 7- فان : ئۆتۈمۈبىلەكى بازگانىە بۇ گواستەنەۋەى كالا بەكاردىت.

كۆكردىنى داتا

ئەم داتا و زانىارىانە لە رىگى چەند خشتەيەكى ئامارى كۆ كراۋنەتەۋە . ئەم خشتانە لە بەشى گواستەنەۋە و پەيوەندىەكان لە دەستەى ئامارى ھەرىم ئامادە دەكرىن و بە ھاوكارى لە گەل بەرپوۋەبەرايەتتەكانى ئامارى پارىزگاكانى ھەرىمى كوردستان بە نوسراوى فەرمى بۇ بەرپوۋەبەرايەتتەكانى ھاتو چۇى پارىزگاكان دەنپردرىن بۇ تۆمارى داتاكان. دواتر كە خشتەكان گەرىنرانەۋە، لە بەشى گواستەنەۋە و پەيوەندىەكان لەدەستەى ئامار ووردىنى دەكرىن بۇ پىشتراستبوون لە زانىارىيەكان و دواى شىكرندەۋەى ئىشاندەرە سەرەككەكان، بە شپوۋەى خشتە و وئە لە رېپورتى كۆتايى دەخرىنە بەردەستى بەكاربەرئەۋە.

كۆرتەى ئەنجامەكان

- 1- كۆى ئۆتۈمۈبىلەكانى تۆمار كراو لە بەرپۆەبەرايەتپەكانى ھاتوچۆ لە پارېزگاكان بۆ سالى 2020 ژمارەپان 96,976 ئۆتۈمۈبىل بوون كە 80,761 ئۆتۈمۈبىل نەفەر ھەلگىر بوون بە رېژەى 83.3% و 16,215 ئۆتۈمۈبىل بار ھەلگىر بوون بە رېژەى 16.7%.
- 2- ژمارەى ئۆتۈمۈبىلەكانى تۆمار كراو لە بەرپۆەبەرايەتپەكانى ھاتوچۆ بۆ سالى 2020 لە پارېزگاى ھەولپىر 57,629 بوون بە رېژەى 59.4% ، لەپارېزگاى سلپمانى ژمارەپان 26,982 بوون بە رېژەى 27.8% و لەپارېزگاى دھۆك ژمارەپان 12,365 بوون بە رېژەى 12.8% .
- 3- ژمارەى ئۆتۈمۈبىلە نەفەرھەلگىر 80,761 ئۆتۈمۈبىلە لە وانە 49,000 ئۆتۈمۈبىلە سالۆن بوو بە رېژەى 60.7% ، 30,844 ئۆتۈمۈبىلە ستپش بە رېژەى 38.2% و 917 ئۆتۈمۈبىلە پاس بوو بە رېژەى 1.1% .
- 4- ژمارەى ئۆتۈمۈبىلە بارھەلگىر 16,215 ئۆتۈمۈبىل بوو، لە وانە 11,781 ئۆتۈمۈبىلە پىكاب و قان كە رېژەى دەكاتە 72.7% و ئۆتۈمۈبىل لۆرى (شاسى ،قەلاب ، تانكەر) ژمارەپان 4,434 بوو كە رېژەى دەكاتە 27.3% .
- 5- لەئەنجامى رېپورتەكە دەرەكوت كە 90,498 ئۆتۈمۈبىل بەنزىن بەكار دپن بە رېژەى 93.3% و ئەوئۆتۈمۈبىلەنى گاز بەكار دپن 6,393 ئۆتۈمۈبىلە بە رېژەى 6.6% لەكۆى گشتى ئۆتۈمۈبىلەكان.
- 6- ژمارەى ئۆتۈمۈبىلە تايىمت 79,522 بوو كە رېژەى دەكاتە 82.0% و ژمارەى ئۆتۈمۈبىلە كرى 1,239 بوو بە رېژەى 1.3% ، ھەرۇھە ژمارەى ئۆتۈمۈبىلە بارھەلگىر 16,215 بوو و رېژەى دەكاتە 16.7% .

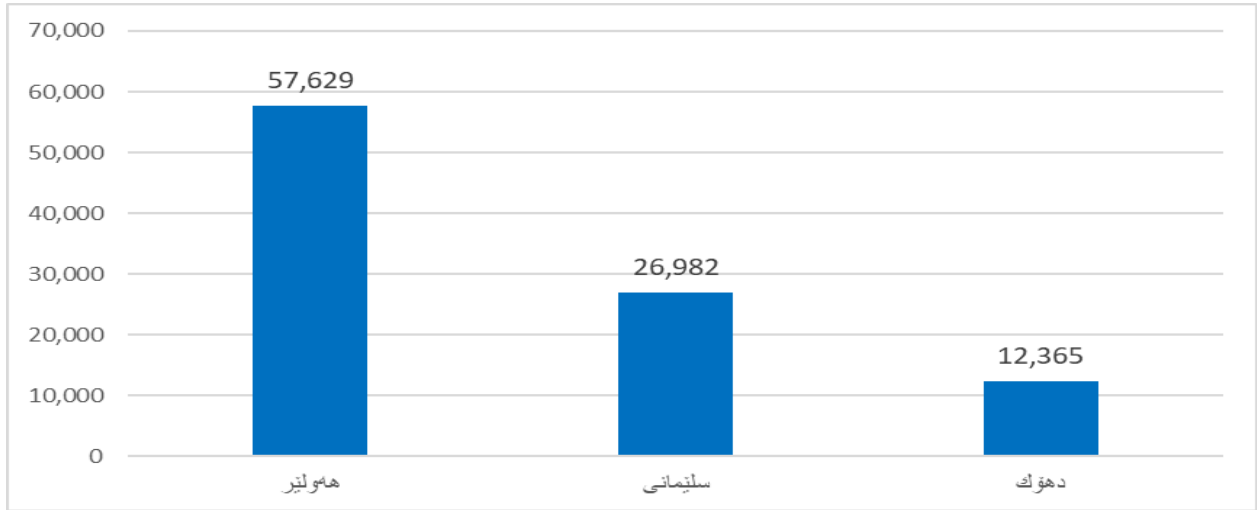
خىشتەى 1: نىشانىدەرە سەرەككىيەكانى ئۆتۈمۈبىلى كەرتى تايىبەت لە پارىزىگانى ھەرىمى كوردستان بۇ سالى 2020

ژمارە	نىشانىدەرە سەرەككىيەكان	
79,522	ئۆتۈمۈبىلى تايىبەت	ژمارەى ئۆتۈمۈبىلى نەفەرەھەلگەر
1,239	ئۆتۈمۈبىلى كرىئ	
16,215	ژمارەى ئۆتۈمۈبىلى بارەھەلگەر	
90,498	ژمارەى ئەو ئۆتۈمۈبىلانى كە (بەنزىن) بەكارىدەھىنن	
6,393	ژمارەى ئەو ئۆتۈمۈبىلانى كە (دىزل) بەكارىدەھىنن	
85	سوتەمەنى و وزەى تر	

خىشتە 2: كۆى ژمارەى ئۆتۈمۈبىلەكانى كەرتى تايىبەت بە پىى جۆر (بارەهەلگىر و نەفەرەهەلگىر) و پارىزگا لە ھەرىمى كوردستان بۇ سالى 2020

ئۆتۈمۈبىلە بارەهەلگىر						ئۆتۈمۈبىلە نەفەرەهەلگىر							
كۆى گىشتى	كۆ	تانكەر	قەلاب	لۆرى	پىكاب وڤان	كرى				تايىبەت			پارىزگا
						كۆ	پاس	ستىپىشن	سالۆن	كۆ	ستىپىشن	سالۆن	
57,629	10,395	483	569	2,034	7,309	548	404	89	55	46,686	18,567	28,119	ھەولپىر
26,982	4,045	322	401	/	3,322	663	485	8	170	22,274	9,016	13,258	سلىمانى
12,365	1,775	78	110	437	1,150	28	28	/	/	10,562	3,164	7,398	دھۆك
96,976	16,215	883	1,080	2,471	11,781	1,239	917	97	225	79,522	30,747	48,775	كۆ

ويىنە 1: كۆى ژمارەى ئۆتۈمبىلەكانى كەرتى تايىبەت بەپىى پارىزگا لە ھەرىمى كوردستان بۆ سالى 2020

خىشتە 3: ژمارەى ئۆتۈمۈبىلەكانى كەرتى تايىبەت لەسەر ئاستى ھەرىمى كوردستان بە پىي جۆر (بارھەلگەر، نەفەر ھەلگەر، تايىبەت، كرى) و جۆرى سوتەمەنى بەكارھاتوو بۇ سالى 2020

					سوتەمەنى	
كۆى	ھىتر	دىزل	بەنزىن	جۆر		
48,775	42	80	48,653	سالۆن	تايىبەت	ئۆتۈمۈبىلى نەفەرھەلگەر
30,747	43	173	30,531	ستېشېن		
79,522	85	253	79,184	كۆ		
225	/	1	224	سالۆن	كرى	
97	/	13	84	ستېشېن		
917	/	156	761	پاس		
1,239	/	170	1,069	كۆ		
11,781	/	1,617	10,164	پىكب وفان	ئۆتۈمۈبىلى بارھەلگەر	
2,471	/	2,453	18	لۆرى		
1,095	/	1,061	34	قەلاب		
868	/	839	29	تانكەر		
16,215	/	5,970	10,245	كۆ		
96,976	85	6,393	90,498	كۆى گشتى		

خىشتە 4: ژمارەى ئۆتمۆبىللى جۆرى پاس بە يىى پارىزگا و ژمارەى كورسى لە ھەرىمى كوردستان بۇ سالى 2020

كورسىبەكان				پارىزگا
كۆ	22 سەروو	21-15	14-10	
404	119	19	266	ھەولپىر
485	415	10	60	سلىمانى
28	8	15	5	دھۆك
917	542	44	331	كۆ

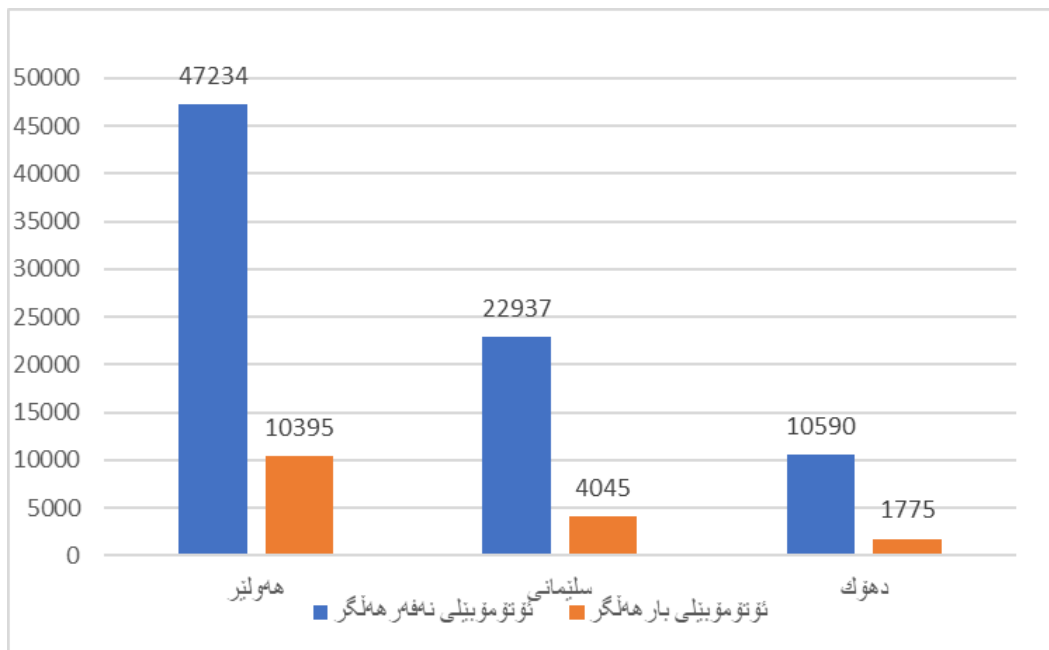
خىشتە 5: ژمارەى ئۆتمۆبىللى بارھەلگىر بە يىى تواناى ھەلگىرتنى بار لە سەر ئاستى پارىزگان لە ھەرىمى كوردستان بۇ سالى 2020

تواناى ھەلگىرتن				پارىزگا
كۆ	8-4 تۆن سەروو	4-2 تۆن	2-1 تۆن	
10,395	2,918	767	6,710	ھەولپىر
2,496	565	1,563	368	سلىمانى
669	625	4	40	دھۆك
13,560	4108	2,334	7,118	كۆ

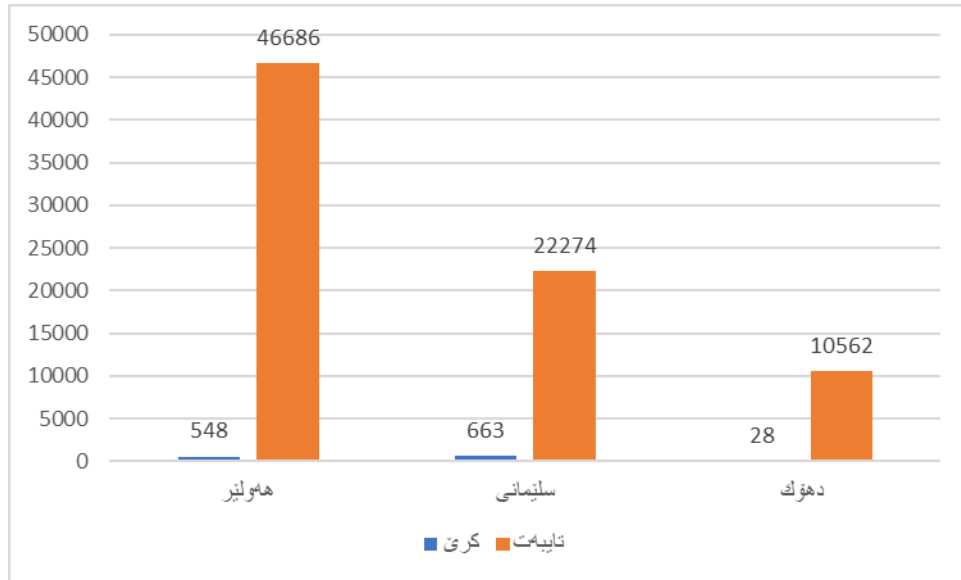
خىشتەى 6: ژمارەى ئۆتۈمۈبىلەكان بە پىى جۆرى بەكارهينانيان لە سەر ئاستى پارىزگان لە ھەرىمى كوردستان بۆ سالى 2020

كۆ	بار ھەلگەر	ئۆتۈمۈبىلى نەفەرھەلگەر		پارىزگا
		كرى	تايىمت	
57,629	10,395	548	46,686	ھەولنر
26,982	4,045	663	22,274	سلىمانى
12,365	1,775	28	10,562	دھوك
96,976	16,215	1,239	79,522	كۆ

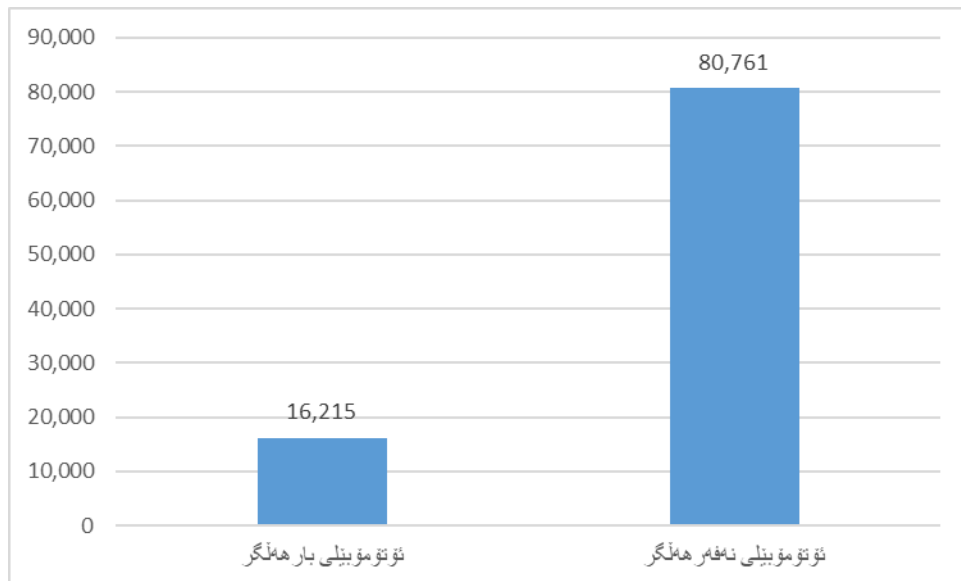
وینەى 2: بەراوردى نيوان ئۆتۈمۈبىلى بارھەلگەر و نەفەرھەلگەر بە پىى پارىزگا لە ھەرىمى كوردستان بۆ سالى 2020

ۋىنە 3: بەراوردىكىدىن نيوان ژمارەى ئۆتۈمۈبىلى نەفەرەلگىرى كرى و تايىبەت بەيى پارىزگاكان لە ھەرىمى كوردستان بۇ سالى 2020

ۋىنە 4: بەراوردىكىدىن نيوان ژمارەى ئۆتۈمۈبىلى نەفەرەلگىرى و بارەلگىرى لە سەر ئاستى ھەرىمى كوردستان بۇ سالى 2020

خىشتە 7: ژمارەى ئۆتمۈبىلەكانى كەرتى تايىبەت لە جۆرى نەفەرەلگەر لە سەر ئاستى ھەرېمى كوردستان بە پىنى سالى
دروستکردنيان بۇ سالى 2020

ئۆتمۈبىلەكانى نەفەرەلگەر							جۆر	سال
كۆ			تايىبەت					
كۆ	پاس	ستېشېن	سالۆن	كۆ	ستېشېن	سالۆن		
6	4	1	1	78	11	67	خوار 2000	
1	1	0	0	12	8	4	2001	
3	3	0	0	5	3	2	2002	
1	1	0	0	8	5	3	2003	
3	2	0	1	8	3	5	2004	
11	7	0	4	18	9	9	2005	
21	7	0	14	74	39	35	2006	
19	8	0	11	103	48	55	2007	
7	3	0	4	200	55	145	2008	
8	6	0	2	227	60	167	2009	
58	26	0	32	251	91	160	2010	
87	70	0	17	353	163	190	2011	
75	55	0	20	333	141	192	2012	
155	73	0	82	411	225	186	2013	
146	112	1	33	359	193	166	2014	
69	64	1	4	288	119	169	2015	
31	31	0	0	489	193	296	2016	
76	76	0	0	4,384	1,921	2,463	2017	
113	76	37	0	22,774	6,945	15,829	2018	
51	27	24	0	15,302	4,916	10,386	2019	
293	262	31	0	32,514	14,603	17,911	2020	
5	3	2	0	1,331	996	335	2021	
1,239	917	97	225	79,522	30,747	48,775	كۆ	

خشتەى 8: ژمارەى ئۆتۈمۈبىلەكانى كەرتى تايىت جۆرى بارهه لگر له سه ر ناستى هه رىمى كوردستان به پىى سالى دروستكرديان بۆ سالى 2020

ئۆتۈمۈبىلە بارهه لگر					جۆر	سال
كو	تانكه ر	قه لاب	لۆرى	پىكاب و قان		
2	0	1	0	1	خوار 2000	
0	0	0	0	0	2001	
3	0	2	0	1	2002	
6	0	5	0	1	2003	
6	1	3	0	2	2004	
25	6	11	3	5	2005	
76	7	16	10	43	2006	
80	12	15	9	44	2007	
169	3	15	5	146	2008	
167	7	15	14	131	2009	
311	48	40	94	129	2010	
1,808	332	390	1,006	80	2011	
1,203	215	259	515	214	2012	
622	106	135	229	152	2013	
348	57	81	123	87	2014	
184	13	22	56	93	2015	
199	10	24	54	111	2016	
627	11	16	72	528	2017	
908	15	11	88	794	2018	
950	14	13	69	854	2019	
7,360	11	21	97	7,231	2020	
1,161	0	0	27	1,134	2021	
16,215	868	1,095	2,471	11,781	كو	

وهزارهتی پلاندانان/دهستهی ئاماری ههریمی کوردستان

www.krso.gov.krd

